

kalendárium

A Mátyás király várai című kiállítás
Forrás: Galántai Honismereti Múzeum

Összeállította: Berényi Marianna

MÁTYÁS KIRÁLY VÁRAI • GALÁNTAI HONISMERETI MÚZEUM, SZLOVÁKIA •

október 18-ig • Hunyadi Mátyás születésének 575., illetve trónra lépésének 560. évfordulójára emlékezve a 2018-as esztendő Magyarországon Mátyás király-emlékévé vált. Ennek kapcsán született a *Mátyás király várai* című kiállítás, amely a Nagyszombati Kerületi önkormányzat fenntartásában működő Galántai Honismereti Múzeumban látható, és a visegrádi Mátyás Király Múzeummal együttműködve valósul meg. A kiállítás öt nyelven, magyarul, németül, angolul, szlovákul és románul mutatja be I. Mátyást, palotáit, a reprezentatív uralkodói szék-helyeket, felvonultatja a királyi rezidenciákat, a stratégiai és történelmileg fontos helyszíneket, de igyekszik teljes képet adni a 15. század társadalmáról is – bemutatja a nemesség, az alattvalók, az egyház életét. Mindezt virtuális rekonstrukció, valamint makettek segítségével teszi szemléletessé és hozza közelebb korunk emberéhez.

WORLD PRESS PHOTO 2019 • MAGYAR NEMZETI MÚZEUM, BUDAPEST • szeptem-

ber 18-tól október 23-ig • A World Press Photo egy 1955-ben alapított globális platform, amely történetmesélés útján kapcsolja össze a vizuális újságírást a közönséggel. Éves pályázatuk a világ legrangosabb fotópályázatává nőtte ki magát, és világméretű kiállítási programjuk révén évente több millió embernek közvetítik bolygónk fontos eseményeit. A WPP utazó kiállítása minden évben 45 ország több mint száz városába jut el, amelyek közül tavaly a budapesti tárlat volt a második leglátogatottabb. A kiállítás olyan történeteket mutat be, amelyek megállítják az embereket, empátiára és gondolkodásra készítetik. A gyakran megrázó pályaműveket bemutató tárlatot idén két kísérő kiállítás egészíti ki. A „Digital Storytelling” verseny díjazottjai mellett a nemzetközi karriert felmutató Borsi Flóra szürrealis képeit is felfedezhetjük.

A SZÜRREALISTA MOZGALOM DALÍTÓL MAGRITTE-IG – VÁLSÁG ÉS ÚJJÁSZÜ-

LETÉS 1929-BEN • MAGYAR NEMZETI GALÉRIA, C ÉPÜLET • október 20-ig • A szürrealista mozgalom legismertebb alkotóinak munkáival találkozhatnak a látogatók a Magyar Nemzeti Galéria – a párizsi Pompidou Központtal közösen szervezett – kiállításán. A csaknem 120 festményt, grafikát, szobrot, fotót, filmet és dokumentumot felvonultató tárlat a mozgalmat többek között Salvador Dalí, Max Ernst, Joan Miró, Yves Tanguy, René Magritte, Pablo Picasso és Alberto Giacometti művein keresztül mutatja be. A kiállítás a szürrealizmus történetének egy rendkívül izgalmas szeletére fókuszál: az 1929-es év eseménydús, személyes és művészi ellentétekben gazdag időszakát eleveníti fel. Ekkor tűnt fel Salvador Dalí a párizsi

művészeti színtéren, aki rövidesen kulcsszerepet vállalt a csoport életében. Sőt ebben az évben mutatták be a Louis Buñuellel együtt készített *Un chien andalou* (Andalúziai kutya) című filmet, a szürrealista mozgóképművészet első remekművét, amely megmutatja, hogy a mozgalom által hirdetett rendhagyó látásmód, új alkotói felfogás a lehető legváltozatosabb technikai megoldásokkal alkalmazható.

„MAGUKRA MARADT BÚTOROK”. ÍRÓK BÚTORAI A PETŐFI IRODALMI MÚZEUM GYŰJTEMÉNYÉBŐL • PETŐFI IRODALMI MÚZEUM • 2020. március 1-jéig • A Petőfi Irodalmi Múzeum Relikviatára magyar írók és költők személyes tárgyait őrzi, köztük több mint háromszáz bútort. A gyűjteményezés a szerzői hagyatékok mellett kiterjed szerkesztőségek berendezési tárgyaira, esetenként az írók családtagjainak, műzsáinak bútoraira is. A relikviabútorok irodalomtörténeti értéke abban áll, hogy íróink, költőink tárgyi környezetét képezték: magukon viselik egykori tulajdonosuk élettörténetét, vallanak társadalmi helyzetéről, olykor a szerző stílusát is tükrözik. Felbukkannak az írók naplóiban, leveleiben, de többen verset, sőt novellaciklust is szenteltek berendezési tárgyaiknak. A relikvia eszmei értékét elsősorban nem a tárgy kora, művészi értéke vagy a készítő neve adja, hanem a tulajdonos vagy a használó személye, aki múltbeli érintése által örökre jelen van a tárgyban. A most megtekinthető bútorok egyúttal azt a folyamatot is ábrázolják, amely során egy-egy használati tárgy múzeumi tárggyá, kiállítási tárggyá válik.

HŐSÖK, SZENTEK, HÓDÍTÓK – IV. BÉLA ÉLETE ÉS URALKODÁSA • SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM, SZÉKESFEHÉRVÁR • december 31-ig • Vajon a pillanat szüli a hősokeket? Szent lehet-e bárki? Miként lesz valaki hóditó? A Koronázási Ünnepi Játékokhoz kapcsolódóan a Szent István Király Múzeum nagyszabású időszaki kiállítással tiszteleg IV. Béla magyar uralkodó emléke és öröksége előtt. A tárlat végigkíséri a látogatókat a király életén, megjelenítve uralkodásának és életútjának legmeghatározóbb és legemblematisusabb pillanatait. A sort a király édesanyja, Meráni Gertrúd tragikus halála nyitja meg, és az uralkodó emlékezete zárja. A különböző tematikai egységeket eredeti tárgyak, installációk és gazdag grafikai tartalom színesíti.

A CSUTKAÖKÖRTŐL A LEGÓVÁRIG. NAGYSZÜLŐK ÉS UNOKÁK JÁTÉKAI • JÁSZ MÚZEUM, JÁSZBERÉNY • 2020. március 30-ig • A kiállítás a 19. század végétől a 20. század végéig eltelt időszak házilag készített, illetve bolti gyermekjátékainak rendkívül változatos és színes skáláját mutatja be. A csont- és csutkajátékoktól a Legóig, ha vázlatosan is, de végigkíséri a játékszerek formai és technikai átalakulását. A kiállításban látható valamenynyi játék gyűjtési helye a Jászág, de származásuk, készítésük nem minden esetben köti őket e területhez. Az úgynevezett bolti játékok között ugyanúgy megtaláljuk a magyar játékipar termékeit, mint a külföldi mesterek remekeit. A bemutatott játékok zömmel a Jász Múzeum

Babaszoba az 1940-es évekből – a Jász Múzeum időszaki kiállításán

gyűjteményéből valók, de magánszemélyek is kölcsönöztek játékszereket a kiállításához. Figyelemre méltók az 1915-ben, a jászkiséri iskolás gyermekek által rafiából fonott, apró tárolóedények, valamint a felnőttek által készített szekerek, csézák. A polgári világ játékszerei közül láthatjuk a 20. század elején közkedvelt Auker kő építőköckét, Armand Marseille biszkvitfejű, gömbcsuklós babáját, valamint az úgynevezett Lencsibabát. A 20. század 40-es 50-es 60-as éveinek játékszerei sokféle változatban mutatják be a kisipari készítésű babaszobákat és -bútorokat, valamint a magyar játékgyártás központja, a Lemezárugyár híres termékeit. A tárlatról nem hiányozhatnak a 20. század utolsó évtizedeinek játéakai sem!

BESSENYEI 100 • MISKOLCI SZÍNÉSZMÚZEUM – THÁLIA-HÁZ • szeptember 13-tól december 31-ig • A száz éve született Bessenyei Ferenc emléke előtt tisztelgő kiállítás egyrészt felidézi a művész miskolci pályakezdését, másrészt felvillantja az életmű legjelentősebb, legemlékezetesebb alakításait. A legendás művész Miskolcon, Földessy Géza direktor társulatában lett színészé, ahol minden szerepkörben bemutatkozott, a hatvanas években pedig egyik legnagyobb szerepében, Kossuth Lajos megformálójaként, a *Fáklyaláng* című Illyés Gyula-dráma főszerepében tért vissza a városba. A kiállítás másik egysége a *Film Színház Muzsika* című folyóirat tükrén keresztül ad képet a színművész emblematisz alakításairól, pályájának legnagyobb pillanatairól.

MOUSSON TIVADAR, A ZEMPLÉN FESTŐJE • HERMAN OTTÓ MÚZEUM – MISKOLCI GALÉRIA • október 10-től november 30-ig • Mousson Tivadar (1887–1946) festőművész munkásságát mutatja be a Herman Ottó Múzeum – Miskolci Galéria és a nagymihályi Zempléni Múzeum októberben nyíló közös kiállítása Miskolcon. Mousson a nagybányai plein-air festészeti hagyományt követve, színgazdag kompozíciók sorával, vérbő karakterű festészete által a Zemplén sajátos képzőművészeti monográfiáját hozta létre. Ennek jelentős művészi értékén túl pótolhatatlan érdeme, hogy a régió hagyományos vidéki életének rég le-tűnt világa nyert benne maradandó, hiteles és életigenlő módon megörökítést. Mousson Tivadar 1911 és 1944 között kisebb megszakításokkal Nagymihályban (Michalovce) élt, s ennek köszönhetően ma az ottani Zempléni Múzeum őrzi a mester hagyatékából származó legnagyobb festmény-, rajz- és fotógyűjteményt, amely a miskolci kiállítás alapjául szolgált.

„70 VAGY 60...” – VÁLOGATÁS A RÓMER FLÓRIS MŰVÉSZETI ÉS TÖRTÉNETI MŰZEUM KÉPZŐMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNYÉBŐL • ESTERHÁZY-PALOTA, GYŐR • október 10-től november 24-ig • Egy népszerű Cseh Tamás-dal, a *Fohász* egyik idézetét választotta egyik új időszaki kiállítása címéül a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum, mivel a hatvanas és a hetvenes évek magyar művészetének alkotásaiból láthat válogatást a közönség. Találkozhatunk azokkal a jellegzetes neoavantgárd tendenciákkal, amelyek a geometrikus nonfiguratív művészek, a body art és a fotó területén formálták ennek a korszaknak

a politikailag nem hivatalos művészetét. A kiállítás a múzeum saját gyűjteményei szempontjából is fontos esemény, hiszen a kurátorok az itt őrzött remekművekből válogattak. Az Esterházy-palotában látható többek között Vera Molnár, Nádler István, Konok Tamás, valamint Hetey Katalin néhány alkotása, de bemutatják az abdai születésű Drozdik Orsolya 1970-es években készült *Individuális mitológia* című sorozatát is.

69 – A KERESKEDELMI PLAKÁT – VÁLOGATÁS A BEDŐ-GYŰJTEMÉNYBŐL • RÓMER FLÓRIS MŰVÉSZETI ÉS TÖRTÉNETI MÚZEUM – ESTERHÁZY-PALOTA, GYŐR • október 10-től november 24-ig • A 2. Győri Filmnapokhoz kapcsolódó kiállítás után ez az időszaki tárlat is folytatja majd a plakátművészet tekintetében igazán aktív 1969-es év hazai alkotásainak bemutatását. A tárlat a magyar kereskedelmi plakát történetét dolgozza fel részletesen. Legyen szó filmekről, kereskedelmi céllal készült munkákról vagy olyan közcélú hirdetésekéről, amelyek akár a hulladékgyűjtést, a takarékoskodást, esetleg turisztikai jelleggel a Balaton-régiót állították középpontba kiváló grafikai alkotásokkal.

„SZEGEDET LESUJTVA FÖLEMELTEM” – ÁRVÍZI FESTMÉNYEK A FEKETE HÁZBAN • MÓRA FERENC MÚZEUM, SZEGED • december 31-ig • 1879. március 12-én, azaz 140 évvel ezelőtt pusztította el a Tisza Szeged városának jelentős részét: az óriási sorscsapás évfordulója kapcsán látható most festménykiállítás a Fekete házban azokból az alkotásokból, melyek a katasztrófa rombolását szemléltetik.

1894-ben döntött úgy Szeged városa, hogy az árvíz csapását egy nagyméretű festménnyel kell megörökíteni az utókor számára. Először Benczúr Gyulát akarták felkérni a feladatra, ő azonban sok megrendelése miatt nem tudta elfogadni a felkérést. Ezért egy pályázat segítségével végül Vágó Pált bízták meg, hogy fesse meg az óriási méretű alkotást. A munka sokáig elhúzódott: Vágó a képet többször átfestette, így csak 1902-ben helyezték el a most felújítás alatt álló szegedi múzeumban. 1903-ban újabb módosítást kellett a képen végrehajtani. Vágó Pál ugyanis osztrák tábournoki köpenyben festette meg Ferenc Józsefet, melyet nehezményezett Szeged népe, ezért az osztrák egyenruhát magyar huszárezredesi mentére kellett átfestenie. Az óriási méretek miatt a festmény a Móra Ferenc Múzeumból nem mozdítható, ezért a Fekete ház kiállításán az alkotás olajnyomatát láthatják az érdeklődők. Emellett bemutatják az árvízfestmény-pályázatra beérkezett többi pályaművet is, megismerkedhetünk az árvíz történéseivel Mikszáth Kálmán szemén keresztül, illetve kiderül az is, milyen szerepe volt Liszt Ferencnek Szeged újjáépítésében.

60 ÉVES A VÁRMÚZEUM – HATVAN HATÁS • DOBÓ ISTVÁN VÁRMÚZEUM • december 31-ig • Az egri múzeum 1958-tól viseli Dobó István nevét, így az intézmény egy komplex, a gyűjteményeit sokszínűségükben bemutató kiállítással ünnepelte meg Dobó István Vármúzeumként való működésének hatvanadik évfordulóját. Hatvan évből hatvan hatáson

keresztül érzékelteti a kiállítás a múzeum meghatározó korszakait, Heves megye és Eger város múltjának folyamatos kutatását, kiemelkedő műtárggyarapodását és a restaurálás-műtárgyvédelem folyamatát. A kiállítás középpontjában műtárgyak és a hozzájuk kapcsolódó „műtárgysztorik” állnak: gyűjteményenként fedezhetjük fel a friss és az elmúlt 60 esztendőben a múzeumba került legszebb szerzeményeket. Azoknak, akik az év végéig nem tudnak Egerbe utazni, jó hír, hogy a történeti, régészeti, képző- és iparművészeti, néprajzi, irodalomtörténeti, sőt a múzeumi munkát segítő fotóadattári és könyvtári ritkaságokat a múzeum honlapjáról elérhető virtuális kiállításon is felfedezhetik (egrivar.hu/div60/).

MEMENTO75 ÉS HAGYATÉK • TOPOLYA KÖZSÉG MÚZEUMA, SZERBIA • október

18-ig és november 10-ig • Lea Vidaković képzőművész egyedülálló kiállítást hozott létre a lágerlétről. A *Memento75* multimediális tárlat a művész nagymamájának történetét és emlékeit mutatja be, aki 14 évesen átélte a koncentrációs táborok borzalmait, és elvesztette családját és barátai nagy részét. A kortárs kiállítás animációkból, videókból és miniatűr tárgyakból áll. A töredékekre bontott animációs dokumentumfilm szubtilis vizuális metafora, amelynek célja a holokauszt 75. évfordulójára való emlékezés. Ez a művészeti alkotás emlékeztetni kíván arra, hogy ez a szörnyűség megtörtént, és soha nem szabad elfelednünk.

A topolyai múzeum másik, *Hagyaték* című kiállítása egészen más irányba kalauzolja a látogatókat. Az Arany János életéről, munkásságáról és leghíresebb szerb fordítójáról, Jovan Jovanović Zmajról szóló komparatív kiállítás a multigenerációs közönség igényei szerint készült. Megtalálható benne a nagyszalontai egykori szülői ház kuckósított verziója a gyermekeknek, Arany dolgozószobájának miniatűr változata, animációk Arany életéről és hőseiről, vajdasági képzőművészek (Nemes Fekete Edit, Léphaft Pál, Lea Vidaković, Penovác Endre, Vass Szabolcs, Vučurević Angéla) Arany ihlette illusztrációi, Arany-versvideók Vecsei H. Miklós színesztől, valamint vajdasági versmondóktól. A Petőfi Irodalmi Múzeum „*Jártam a jelenben, éltem a jövőben*” című vándorkiállítása is része a tárlatnak, valamint a Szerb Matica Könyvtárának könyvritkaságai és régiségei Arany kötetei és Zmaj fordításai közül.

A KAGÁN LOVASA • DÉRI MÚZEUM, DEBRECEN • október 1-jétől december 31-ig •

Avar páncélos lovas kel életre a Déri Múzeum vándorkiállításán. A régészek 2016 nyarán egy, a 7. század közepén élt 10-12 éves kislány maradványaira bukkantak az M35-ös autópálya nyomvonalának megelőző feltárása során. A kislányt homlokán aranyveretekből összeállított pártával temették el. Szeptemberben tőle csupán hét méterre újabb női sírt tártak fel, az eltemetettet a kora avarokra jellemző tájolási mód szerint, azaz fejfelé keletre fektetve helyezték örök nyugalomra. Néhány hónap múlva, mindössze két kilométerre a korábbi temetkezéskéntől, újabb felfedezés történt egy több száz síros temető feltárásakor. Itt kerültek napvilágra egy magas rangú lovas katonának és lovának maradványai. A Derecske határában feltárt kora avar kori harcos sírjának legnagyobb jelentősége, hogy az elhunyt alatt, a vele együtt

eltemetett fegyverzetén túl, a koporsó alján egy teljes lamellás páncél került elő bolygatatlan állapotban, amely nemcsak a törzset, hanem a combokat és vállakat is fedte. Az eddig a Kárpát-medencében feltárt több ezer avar sírból csak páncélrészletek, általában néhány lamella került elő. A derecskei sírlelet további jelentősége, hogy a fegyverzetén túl a magas talajvízszint miatt számos, a viselet részét képező szerves anyag is konzerválódott. Az embertani anyag jó állapota lehetőséget teremtett arra is, hogy a minden bizonnyal Bizánc elleni hadjáratokban is részt vett lovas katona tudományos arckonstrukciója is elkészülhessen.

KÖRNYEZETVÁLTOZÁS A TATAI-MEDENCÉBEN A PLEISZTOCÉNTÓL AZ ANTROPOCÉNIG • KUNY DOMOKOS MÚZEUM, ÖREGVÁR, TATA • október 4-től 2020. május 31-ig • A kiállítás témája saját élőhelyünk, környezetünk változása, az ember és a környezet kapcsolata az elmúlt százezer év során, szélesebb körben a Tatai-medencében, a közép-pontban Tatával. Ez az időszak felöleli az érintetlen „őserdőt”, aztán az őseMBER megjelenését, majd kezdetét veszi a fokozatos átalakulás, az emberi tevékenységek egyre erőteljesebb hatása. A folyamatot a múzeum gyűjteményi tárgyakkal, 3D-modellekkel, fotókkal, képekkel, valamint a terem egyedi dekorálásával szemlélteti. A kiállítás célja, hogy egy képzeletbeli idővonalon végighaladva lássuk azt a hatalmas változást, amely az elmúlt évezredek alatt végbement. Ez az idő emberi léptékkal nézve igen nagy, de földtanilag nagyon kevés, amihez képest a változás viszont óriási.

A TÖRTÉNELEM PEREMÉN – A RÁBAKÖZ SZÍVÉBEN • CSORNAI MÚZEUM – ÚJ ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS • augusztus 20-tól • A Csornai Múzeum a Csornai Premontrei Apátság klasszicizáló késő barokk műemlék épületének falai között őrzi a település és környéke történeti és néprajzi értékeit. A *Történelem peremén – A Rábaköz szívében* című kiállítás is Csorna, valamint a járás történeti emlékeit kívánja bemutatni a régészeti korszakoktól 1971-ig bezárólag. A megújult kiállításban klasszikus kronológiai felépítéssel találkozhatunk, amely több szinten értelmezhető formában, látványos enteriőrökkel, diorámákkal tárja fel a város múltját. A három teremben berendezett kiállítást pedig egy olyan tárlat egészíti ki a folyosón, amely a település számára meghatározó személyek életútját ábrázolja, tisztelve a közgyűjteményekért, kulturális örökség megmentéséért munkálkodó premontrei szerzetesek, valamint a köztisztületben álló városi személyek előtt. Az emeleti kiállítóterekben néprajzi, helytörténeti kiállítás, valamint Horváth Róbert csornai naiv szobrász kispasztikái tekinthetők meg.

ADYBANDI ÉBRESZTÉSE • DEBRECENI IRODALOM HÁZA • december 31-ig • Ady Endre pályája elején néhány évet Debrecenben töltött. Ebben az időszakban lett joghallgatóból újságíró, s kezdett első kötete, a *Versek* kiadásán dolgozni, amely 1899-ben meg is jelent Debrecenben. Szerelem, csalódás, titkos imádó, mulatság, versek, kártpárba, újságírás.

Gondy és Egey: Ady Endre portréja (vizit, 6×9)
Debrecen, 1899. augusztus 26.
Gondy-Egey utánrendelőkönyv XXVII.196., XXVIII.1. (2 db)
I.153/1923

Pár kulcsszó, melyekkel leírható az a röpké két év, amíg Ady Endre Debrecenben tartózkodott, és amely mentén a kiállítás bemutatja ezt az időszakot. A tárlat az *Álmodó magyarok* állandó kiállításba épülve, arra folyamatosan reagálva mutatja be Ady Endre életének debreceni kapcsolódási pontjait. A kiállítással szoros egységet alkotó múzeumi nyomozás keretében pedig az arra vállalkozók Ady Endre elveszett galléros köpönyegének titkát fedezhetik fel.

„...MÁSOKRÓL NEM MONDOK SEMMIT” – KUCSERA FERENC MÁRTÍRIUMA • FERENCZY MÚZEUMI CENTRUM – ÁMOS IMRE – ANNA MARGIT EMLÉKMŰZEUM, SZENTENDRE • október 25-től 2020. március 1-jéig • Az 1892-ben, Léván született Kucsera Ferenc közösségi ember volt, aki fontosnak tartotta a római katolikus egyház által képviselt értékek nyilvános képviselését. Az egyházi pályát választó ifjú Szentendrére került, ahol a szoroson vett papi szolgálat mellett újságot szerkesztett, és egymaga végezte a hitoktatást valamennyi városi iskolában. A gyermekek nevelésében annyira elhivatott volt, hogy amikor a Tanácsköztársaság időszakában az iskolai hitoktatást betiltották, saját kápláni szobájában gyűjtötte össze a legkisebbeket, és rajzos, zenés foglalkozásokat tartott nekik. Konok következetességgel képviselt morális elvei miatt a város vezetését átvevő kommunisták 1919. június 25-én kivégezték. A fiatal káplán mártírhalálát a szentendreiak hatalmas veszteségként élték meg. Emléke a mai napig élénken él a városban, ahol immár egy emlékkereszt is áll néhány méterre a halála helyszínétől, a Duna-parton. A Ferenczy Múzeumi Centrum kiállítása a tragikus sorsú káplán életét idézi meg – egy évszázad távlatából.

A NAGY KÖNYVLOPÁS – FRANCIA KÖNYVKIÁLLÍTÁS A VASFÜGGÖNY MÖGÖTT • FERENCZY MÚZEUMI CENTRUM – SZENTENDREI KÉPTÁR • szeptember 20-tól 2020. január 19-ig • 1959-ben a budapesti Múcsarnokban francia könyvkiállítást rendeztek: a kéthetes nyitvatartási idő végére a könyvek nagy részét ellopták a látogatók. A tárlat a magyar kultúrtörténetnek ezt a lappangó epizódját tárja fel, megidézve a könyvkultúra társadalmi-politikai kontextusát az ötvenes években, feltérképezve az ország korabeli francia–magyar kapcsolatait és diplomáciai útkeresését. A francia kiállítás egyike volt azoknak a projekteknek, amelyek a Kádár-rezsim 1956-os forradalmat követő nemzetközi elszigeteltségét voltak hivatottak oldani. A szentendrei tárlat bemutatja a korszak „szürke” hazai vizuális kultúráját, valamint a külföldi könyvhöz – és információhoz – jutás különféle módszereit, beleértve a CIA által évtizedeken keresztül folytatott, kiterjedt akciót, amelynek során több millió könyvet juttattak el postán keleti blokkbeli olvasókhöz. Megidéződnek a korszakban mélyponton lévő francia–magyar kapcsolatok: a Francia Intézet munkatársainak le tartóztatása, a látogatók megfigyelése stb. Az archív anyagok mellett az egykori „tolvajokkal” készített interjúkat is megnézhetünk, de találhatunk a kiállításon szabadon „ellopható” könyveket is.

